

הכנסת התשע-עשרה

יוזמת: חברת הכנסת תמר זנדברג

1947/19/פ

הצעת חוק הסדרת שוק הקנאביס, התשע"ד–2013

- מטרה
1. מטרת החוק להכיר בקנאביס כצמח מרפא והסדרת שוק הייצור, ההפצה, המכירה והמידע המחייב במסגרת השימוש בו, ולתקן את העוול התודעתי שקיים כתוצאה מהגדרתו השגויה של הקנאביס כסם מסוכן על פי פקודת הסמים במשך שנים רבות.
- הגדרות
2. בחוק זה –
- "מגדל קנאביס מוסמך" – כל אדם אשר קיבל אישור ממשרד החקלאות לגידול קנאביס;
- "מומחה לקנאביס" – כל אחד מאלה:
- (1) אדם אשר השתתף בקורס בן 20 שעות ל"מדריכי סיכוני הקנאביס" שקיבל את אישור משרד הבריאות, בהתאם לנהלים שייקבעו על ידי המנהל הכללי של המשרד;
- (2) רופא הרשום לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976¹;
- "קנאביס" – צמח הקנבוס כהגדרתו בתוספת הראשונה בפקודת הסמים המסוכנים, [נוסח חדש], התשל"ג–1973²;
- "קנאביס תעשייתי" – זני קנאביס ששיעור ה-THC בהם נמוך מ-0.3 והמוכרים על פי תקנות האיחוד האירופאי כהמפ (HAMP).
- אתר אינטרנט בנושא שימוש בקנאביס
3. משרד הבריאות יקים אתר אינטרנט אשר יכיל מידע הרלוונטי לצרכני קנאביס, פירוט המחקרים הרלוונטיים, סרטוני הסבר על מרכיבי הצמח וכל מידע מדעי אחר, במטרה להנגיש לציבור את המידע על הקנאביס, היתרונות והסיכונים האפשריים בשימוש בו.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

4. זכאות לצריכת קנאביס
- (א) כל אדם אשר יעבור הדרכה בת חצי שעה לפחות, על ידי מומחה לקנאביס ואשר תכלול הסבר על הסיכונים הקשורים בצריכת קנאביס, יקבל רישיון לרכישה קמעונאית וצריכת קנאביס; רישיון כאמור יינתן על ידי המומחה ובחתימתו.
- (ב) אדם המחזיק רישיון לקנאביס יוכל לגדל בביתו עד 15 שתילי קנאביס, או להעביר את זכאותו למגדל מוסמך, אשר יגדל עבורו את הצמח.
5. ממכר קנאביס בחנות ייעודית בלבד
- (א) אדם רשאי לפתוח חנות ייעודית לממכר קנאביס בכפוף לתנאים שיקבעו על ידי הרשות המקומית; חנות כאמור לא תמכור אלא מוצרי קנאביס, מוצרים צמחיים, וכלים המיועדים לבעלי רישיון לצריכת קנאביס (להלן – חנות ייעודית לממכר קנאביס); התוצרת הצמחית בחנות כאמור תתקבל מהמגדלים בלבד.
- (ב) אספקת הקנאביס ומוצרים המבוססים על קנאביס, למעט מוצרי קנאביס תעשייתיים, תעשה בחנויות ייעודיות לממכר קנאביס בלבד;
6. גידול הקנאביס
- (א) למעט זנים של קנאביס תעשייתיים, גידול של קנאביס יתבצע על ידי מגדל מוסמך בלבד.
- (ב) מסביב שטח גידול של קנאביס תעשייתיים יתקין המגדל שלטי הסבר בכמות מספיקה המבהירה כי מדובר בגידול קנאביס תעשייתיים ויפרט בקצרה את ההבדלים בין קנאביס לקנאביס תעשייתיים; תוקפו של סעיף זה 5 שנים מיום התחילה.
- (ג) משרד החקלאות יגבש, בתוך חצי שנה מיום התחילה, נהלים לעניין הסמכת מגדלים מוסמכים, במטרה כי הגידול יתבצע, ככל שניתן, ללא חומרי הדברה, באופן אורגני, ויקבע מנגנוני פיקוח, לרבות תיעוד כל שלבי הגידול וחובת פיקוח על רעלים.
- (ד) לא תוטל הגבלה על היקפי הגידול של קנאביס.
7. פיתוח מוצרים מצמח הקנאביס
- (א) פיתוח מוצרים מצמח הקנאביס התעשייתיים מותרת ללא הגבלה.
- (ב) פיתוח מוצרים מצמח הקנאביס, שאינם קנאביס תעשייתיים, מותר בכפוף לדיווח מלא למשרד הבריאות על נהלי הייצור ופרסומם;
- (ג) משרד הבריאות יהא רשאי למנוע שיווק של מוצר אם יוכח כי המוצר עשוי לגרום נזק רפואי משמעותי לצרכן באופן המצדיק את הפסקת הייצור, הכל בהתאם לנהלים שייקבעו על ידי משרד הבריאות ושמטרתם להבטיח מידע מלא לצרכן על תהליכי הייצור והחומרים הנוספים שמכילים הפיתוחים וכן מניעת נזק רפואי לצרכן.

- הבטחת מידע לצרכן.⁸ (א) לא יפרסם אדם מוצרים מצמח הקנאביס, למעט מוצרי קנאביס תעשייתיים, אלא לפי הוראות חוק זה. והגבלות פרסום
- (ב) הקנאביס יימכר באריזות שעליהן מוטבע או מודבק מידע המכיל פירוט שיעורי THC, CBD וקנבינואידים נוספים כפי שיורה שר הבריאות.
- (ג) במוצרי קנאביס שאינם קנאביס בצורתו המקורית כעלים או פרחים, יפורטו באופן מלא את הרכיבים ותהליכי הייצור של המוצר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראת כל דין בדבר סימון המוצר.
- (ד) על האריזה יוטבע או יודבק קישור לעמוד אינטרנט ייעודי לאתר המידע בנושא קנאביס וקוד ממוחשב (QR Code) אשר סריקתו תעביר את הצרכן למסמך המפרט את כל שלבי הגידול של הצמח הארוז בהתאם לנהלים שיקבעו.
9. (א) שר האוצר רשאי לקבוע מס לטיפול בצרכני הקנאביס, אם יוכחו מחקרית נזקי הקנאביס ועלות תיקונם.
- (ב) המחיר המרבי של גרם מפרח הקנאביס לצרכן לא יעלה על 20% ממחיר גרם זהב.
- (ג) המחיר המרבי של גרם מעלה קנאביס לצרכן לא יעלה על 5% ממחיר גרם זהב.
10. קורס לתמיכה והפסקת שימוש בקנאביס כל צרכן קנאביס יהא רשאי להשתתף בקורס לסיוע ותמיכה בהפסקת השימוש בקנאביס בהתאם לנהלים שייקבעו על ידי משרד הבריאות; עלות הקורס תמומן מהמיסוי כאמור בסעיף 9, בתוספת השתתפות עצמית של הצרכן שלא תעלה על מחיר השווה ל-2 גרם זהב.
11. איסור הפליה לא יופלה אדם בשל צריכת חומר הקנאביס; הפליה כאמור תהווה עוולה בהתאם לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000,³ ותחשב כהפליה אסורה לפי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988.⁴
12. (א) המשתמש בקנאביס ללא רישיון, דינו – קנס בסך 250 שקלים חדשים. עונשין
- (ב) המבצע עסקה בקנאביס או בתוצריו, בכמות הגדולה מ-15 גר', ללא רישיון כדן, דינו – מאסר שנה.
- (ג) המגדל קנאביס שלא בהתאם להוראות חוק זה או רישיון על פיו, דינו – מאסר שנתיים.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 58.

⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

(ד) הרושם רישום כוזב בפרוטוקול גידול, או תהליכי ייצור או לא מגלה מידע מלא לצרכנים לגבי תהליכי הייצור, דינו – מאסר שלוש שנים.

13. הוראות מעבר (א) רישום פלילי, הליך חקירה, הליך משפטי, או הליך ענישה הקשור לצריכה או שיווק קנאביס אשר היו קיימים ביום התחילה – יופסקו ויימחקו.

(ב) אדם או חבר בני אדם אשר מחזיקים ביום התחילה ברישיון לגידול קנאביס ייראו אותם כמגדל קנאביס מוסמך.

(ג) השיעור המותר לנהיגה בעת השימוש בקנאביס יעמוד על 200NG/ML בשתן, אלא אם נקבע אחרת בתקנות משרד התחבורה; משרד התחבורה ימנה צוות חוקרים מומחים לבדיקת סוגיית הנהיגה בעת שימוש בקנאביס.

(ד) לא יאוחר משלושה חודשים לאחר תחילתו של חוק זה, תצא לשכת הפרסום הממשלתית במסע פרסום להסבר על שינוי מעמדו של הקנאביס והפסקת הגדרתו כסם במטרה לשנות את התיוג השלילי החברתי של צרכני הקנאביס.

ד ב ר י ה ס ב ר

צמח קנאביס הוא צמח אשר היה בשימוש האנושי מזה אלפי שנים, הן לצורכי שימוש כחבלים, שמן, דלק וחומרי בנייה, הן לשימושים רפואיים והן לשימושים דתיים, תרבותיים וחברתיים. לפני פחות מ-100 שנים, השימוש בצמח הוגבל והוגדר כסם מסוכן, למרות שלא היו כל הוכחות מדעיות להגדרה זו ובניגוד לחוות דעת רפואיות, אך הגדרה זו פשטה בעולם מסיבות מגוונות; עם זאת, במשך 50 השנים האחרונות ואף יותר נעשו מחקרים רבים, והוקמו וועדות מומחים רבות אשר גילו את שלוש העובדות האלה:

קנאביס ניתן ליישומים תעשייתיים – אשר אין לה שום קשר לטיעון הרפואי.

רמת הסיכון של צרכן קנאביס נמוכה ביותר וביחס לחומרים חוקיים ונפוצים אחרים אף אפסית. הדרך הטובה ביותר להקטין את הנזקים כתוצאה משימוש בקנאביס היא הסדרת שימוש בו והבטחת מידע מלא לצרכן בדרך של קבלת הדרכה, רכישה בחנויות ייעודיות וגידול חומר מפקח. בנוסף לשלוש עובדות אלה, בישראל ובעולם כולו מחקרים רפואיים רבים גילו כי לקנאביס סגולות תזונתיות בעלות תועלת רפואית עצומה המסוגלת אף למנוע מחלות ולצמצם את תופעות הלוואי של מחלות אחרות ומכאן שהקנאביס הוא חומר המסייע לחולים בצורה גדולה מאוד.

בהינתן המידע המדעי החד-משמעי האמור לעיל, ובעובדה כי החוק הקיים מונע מבני אדם חולים ופגועים גישה לחומר אשר עשוי לרפא את מזורם, אין מנוס מההבנה כי החוק הקיים מהווה פגיעה אנושה ובלתי מוצדקת בזכויות אדם, ויש כבר הטוענים כי אנו מתקרבים ליום כי הגבלה זו תוגדר כפשע נגד האנושות.

יתר על כן, הטיפול הציבורי היום בצרכני קנאביס, המהווים על פי נתונים רשמיים 40% מהסטודנטים ו-10% מהאוכלוסייה, הוא טיפול לא מוסרי של הפעלת אלימות ממוסדת (מדיניות הפללה) נגד צרכנים. טיפול זה לא הוכיח את עצמו הן מבחינת כמות המשתמשים, מבחינת העלות, ובעיקר מבחינת הנזקים החברתיים שלו, שהרי מדיניות פלילית פוגעת בראש ובראשונה באוכלוסיות המוחלשות ובמעמדות הנמוכים אשר שיעורי הפגיעה בהם כתוצאה מהמדיניות הם כפולים ומכופלים.

חוק זה בא להסדיר את הממצאים החד משמעיים שהתגלו במחקרים הרבים במסגרת החוק הישראלי, שהרי אנו לא יכולים להסכים כי החוק הישראלי ימשיך לקבע מדיניות המנוגדת לכל אמת מידה מדעית (ומוסרית), כשם שלא ניתן לחוקק חוק המנוגד לחוקי הפיסיקה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' בטבת התשע"ד – 9.12.13